

Crònica de la sessió 'Estructures i mancomunació de recursos' del Debat 16 d'Interacció

Publicat per [Marta Llobet Franquesa](#) [1] el 03/11/2016 - 11:39 | Última modificació: 16/03/2026 - 15:07

«La confiança és essencial a l'hora d'engegar un projecte en comú». Aquesta és una de les conclusions de la dinàmica de grup 'Estructures i mancomunació de recursos' que es va dur a terme el passat 21 d'octubre al CERC, en el marc del Debat 16 d'Interacció – Cultura i petits municipis. A continuació us presento una crònica de la trobada, en què exposo les qüestions més rellevants que s'hi van debatre.

Després d'unes paraules de benvinguda i les presentacions dels participants, la sessió de treball es va obrir amb tota una declaració d'intencions del Xavier Barniol, director tècnic del Consorci del Lluçanès: «La mancomunació de recursos ha de ser una acció més a l'hora de planificar qualsevol activitat cultural.» De fet, tant ell com l'Anna Asbert, tècnica de l'Ajuntament de Figaró-Montmany, van avisar que havien decidit intercanviar lliurement els papers de dinamitzador i relatora segons les necessitats del grup, compost majoritàriament per regidors i tècnics de cultura, per exemplificar les potencialitats d'una estructura flexible de gestió dels recursos compartida en un àmbit reduït.

Partint de la premissa que la mancomunació és una realitat, a més d'un objectiu, en la pràctica de la gestió cultural, d'inici es van proposar tres camps, equipaments, esdeveniments i recursos (humans, patrimonials...), perquè cadascú plantegés casos propers en què la mancomunació de recursos hi tingués una especial rellevància, amb resultats visibles a curt termini.

Les primeres intervencions van mencionar el desig i alhora la dificultat de compartir i gestionar els recursos humans, principalment els serveis d'un tècnic de cultura. D'una banda, es va fer palès que els gestors de pobles petits (com ara els que formen part de la Mancomunitat La Plana) que no disposen de tècnic voldrien comptar-hi, de manera compartida amb altres municipis, perquè es veuen abocats a «fer tots els papers de l'auca»; de l'altra, algunes veus crítiques van indicar que l'arrel del problema és no tenir un discurs cultural potent que aconseguixi una part més substancial del pressupost dels ajuntaments i, consegüentment, es pugui disposar de tècnics propis i no dependre tant de subvencions. L'exemple d'Olot, que destina un 10% del seu pressupost en cultura regularment, va ser àmpliament aplaudit.

Aquest primer debat va suscitar la qüestió del rol de l'Administració en l'organització dels petits municipis. Es va intentar establir, doncs, quina ha de ser la posició dels ens públics en el marc de la intermunicipalitat, però la falta de consens va ser notable, si bé es va fer evident que la implicació de les polítiques públiques és molt necessària. Alguns participants van assenyalar que els ajuntaments han de ser «facilitadors de realitats» al servei de la ciutadania, i que cal que quedin en un segon pla i cedeixin el protagonisme a les entitats, el teixit associatiu i els creadors, —sovint, els grans oblidats, que a més no comptaven amb representació a la sala—; la gestió del 'Mercat de Música Viva de Vic' va servir d'exemple en l'argumentació. D'altres, van defensar la posició preeminent de l'Administració en el seu paper generador d'acció per obrir el focus per sobre del territori i evitar les limitacions d'una mirada massa localista, i també per apoderar els agents més febles i, si convé, retirar-se després i adoptar un paper més discret.

La casuística de cada municipi, en tot cas, és un fet a tenir en compte a l'hora de pensar les polítiques culturals i la mancomunació de recursos. La mancomunació d'equipaments, especialment dels espais escènics, va ser un dels temes importants de la jornada. Arran de l'apunt sobre el cas del 'Centre Espai Escènic de Castellterçol', actualment mancat de projectes i molt pròxim al nou teatre de Moià, es va posar de manifest la despesa innecessària que implica dotar cada municipi de grans instal·lacions pròpies ?l'anomenada «síndrome Barcelona»? , i alhora de mancomunar els serveis d'aquests espais amb d'altres municipis propers si no hi ha un

projecte en comú.

El cas dels 'Teatrets d'Osona' va ser molt comentat com a exemple paradigmàtic del que suposa compartir un projecte comú amb d'altres municipis. Els beneficis més notables són la visibilitat, l'augment de la participació i el retorn social amb poca inversió econòmica, però alguns participants van remarcar que, en els 'Teatrets', el projecte comptava amb un espai escènic per a cada municipi, fet que era un gran avantatge davant la reticència d'alguns a mancomunar projectes i també espais teatrals, és a dir, quan les representacions es duen a terme en un altre municipi, perquè no es percep el benefici local.

Arribats a aquest punt l'Anna i el Xavier van llançar la proposta de parlar de la manera d'articular la identitat i la xarxa territorial, perquè actualment ja hi ha experiències de gestió mancomunada en l'àmbit del patrimoni territorial de les quals se'n pot aprendre. L'"Ecomuseu", impulsat pel Consorci del Moianès, es va presentar com a projecte transversal per a generar activitat econòmica amb un discurs sobre la conservació, revalorització i difusió del patrimoni natural, arquitectònic i immaterial de deu municipis. Altres projectes destacats van ser el 'Poblat Ibèric' de Roda de Ter, gestionat per l'ArqueoXarxa, que aglutina els museus d'arqueologia, equipaments i jaciments museïtzats principals de Catalunya, i també la 'Ruta de l'Aeròdrom Vilatorca', gestionada conjuntament per tres municipis i que fa quatre anys que es va posar en funcionament.

Les TIC van ser un altre dels focus d'atenció de la sessió, com a tema d'interès comú i transversal, que pot servir per a la construcció de xarxes. La nova realitat comunicativa actual planteja demandes i oportunitats diferents que les xarxes comarcals poden aprofitar per a gestionar la cultura, tant pel que fa a la calendarització d'activitats, per evitar solapaments i un excés d'oferta en algunes àrees, com pel que fa a la difusió de les activitats. El paper de l'Administració va tornar a ser una qüestió rellevant en relació amb l'elaboració d'una pauta de prioritats informatives per tal de no saturar els canals ni els ciutadans. A més, tots els participants van estar d'acord que la Diputació podria facilitar eines tecnològiques per a la gestió col·lectiva dels municipis.

Finalment, els participants van qüestionar els plans i les estratègies culturals que, per la seva complexitat administrativa i jurídica, poden perjudicar les iniciatives culturals municipals mancomunades. Les estructures administratives no han de suposar un impediment per al desenvolupament de la mancomunació de projectes culturals; cal mantenir una mirada transversal i exportar els exemples de gestió que funcionen en altres sectors de l'Administració. Com a conclusió general podem dir, doncs, que va quedar clar que ara més que mai és necessari tenir una visió adaptada a les realitats rurals petites i apoderar les entitats locals, perquè són el gran potencial sociocultural del territori.

Categories: Debat 2016

Categories: Interacció: debats

Categories: Activitats Interacció

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: gestió cultural

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: petits municipis

- [2]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2016/cronica-debat16>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/llobetfm>

[2] <https://interaccio.diba.cat/node/6777>